

Všeobecná ženijní podpora

T1/2 - Možnosti a schopnosti jednotek ženijního vojska AČR při plnění vybraných úkolů VŽP

Cvičení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Cíl cvičení:

- Objasnit současné možnosti a schopnosti jednotek ženijního vojska AČR při plnění úkolů VŽP.

Obsah cvičení

1. Úvod
2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR
3. Závěr

1. Úvod

Ženíjní vojsko ve stávající organizaci a při svém současném vybavení ženijními a dalšími prostředky **je schopno plnit jen některé z úkolů** všeobecné ženijní podpory, **uvedených v kapitole 4 standardizačního dokumentu ATP-52(B), nebo se podílet na jejich plnění a některé není schopno plnit.**

Proto je nutno vycházet z jeho místa a úlohy v oblasti všeobecné ženijní podpory, čeho je schopno, za co zodpovídá, co dělá, kdo další se na plnění úkolů a jak podílí, co plní speciálně ženisté.

Dále **je nutné respektovat součinnost při realizaci jednotlivých úkolů, možnosti** použitelných sil a prostředků.

Důležité je rovněž **využití zkušeností získaných z nasazení jednotek** ženijního vojska při plnění těchto úkolů v soudobých a zpravidla mnohonárodních operacích.

1. Úvod

Hlavní dokumenty zabývající se plněním úkolů ženijní podpory

MC 0560

Rozhodnutí vojenského výboru NATO ve věci ženijních prací

ATP-52(B)

Doktrína ženijního vojska
pozemních sil

AJP-3.12(A)

Ženijní podpora společných
operací

Doktrína AČR

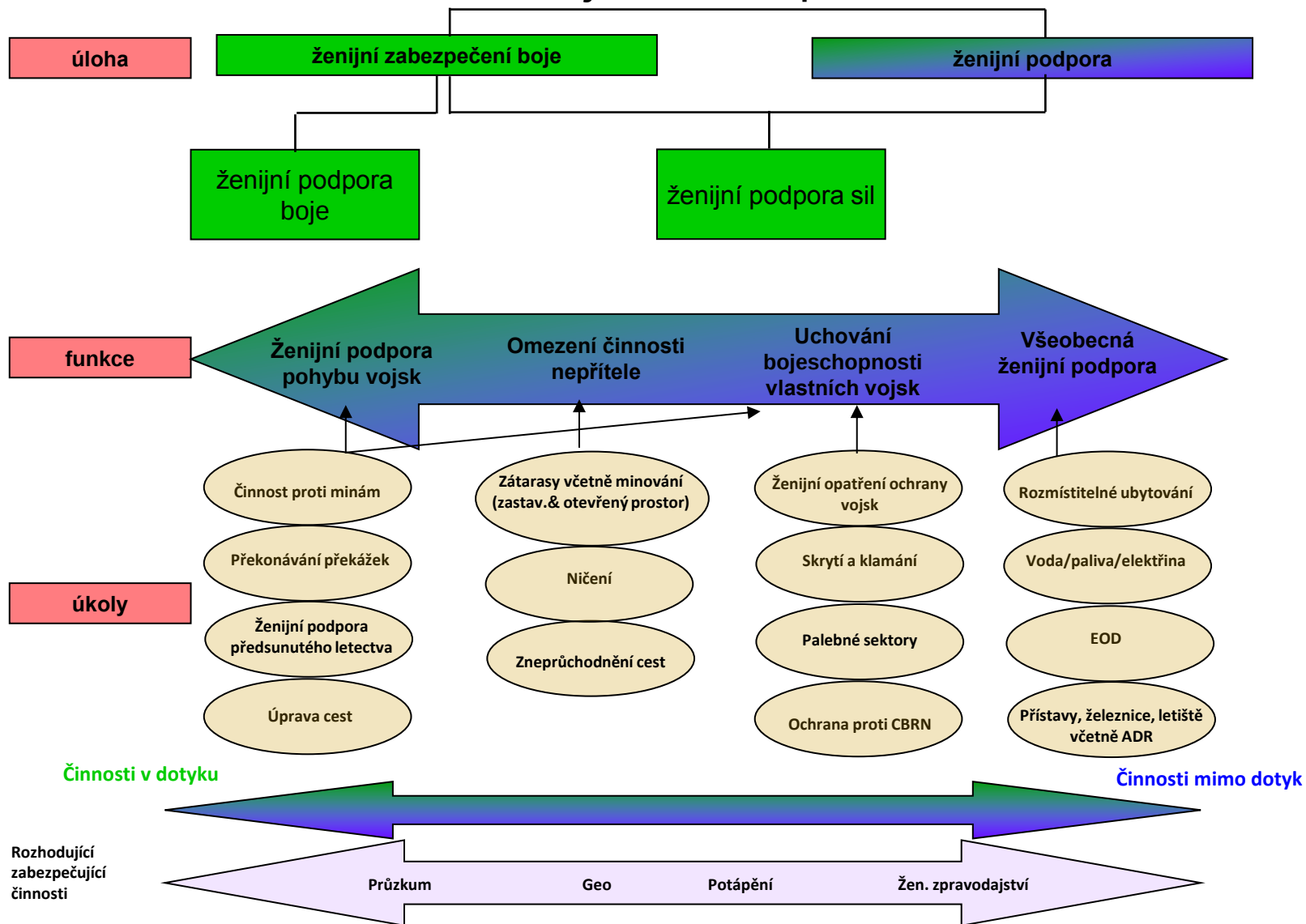
Polní řád

Ženijní podpora boje

Odborné předpisy

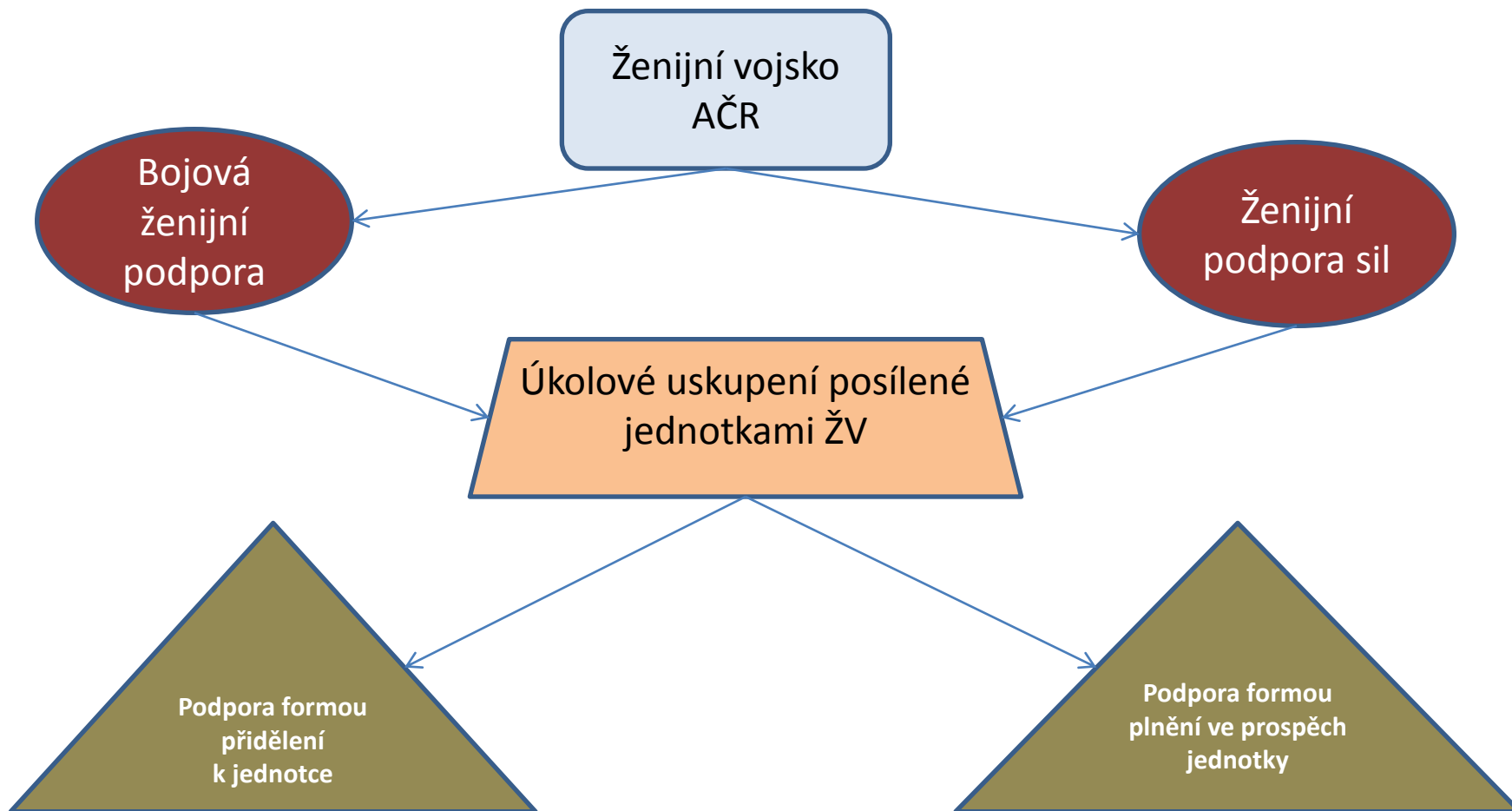
1. Úvod

Rozsah ženijních schopností

1. Úvod

Možnosti použití jednotek ženijního vojska armády ČR

2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR

Podíl na nouzovém zásobování vodou

Nouzové zásobování vodou je jedním z úkolů všeobecné ženijní podpory, který ženijní vojsko není schopno plnit vzhledem ke stávajícímu vybavení prostředky pro těžbu a úpravu vody.

Ženijní prapory jsou schopny prostřednictvím svých rot logistiky zabezpečit vodou jen vlastní jednotky (manipulaci – převoz a dočasné skladování vody). Z hlediska těžby a úpravy vody má rota logistiky **k dispozici jednu úpravnu vody ÚV-2000**. Ženijní jednotky jsou ale schopny provádět ženijní průzkum terénu se zaměřením na zdroje vody, upravovat terén pro zřízení vodní stanice a distribuci vody.

Nouzové zásobování vodou jednotek všech druhů vojsk je v rámci AČR v gesci (v odpovědnosti) orgánů a jednotek logistiky. Ženisté AČR zabezpečují (poskytují) nouzové zásobování vodou pouze pro svoji potřebu.

2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR

Výstavba přistávacích zařízení pro letectvo

Výstavba přistávacích zařízení pro letectvo zahrnuje plánování a realizaci výstavby zařízení pro přistávání, čištění prostorů a zabezpečení odpovídajících sestupových a vzletových úhlů jak pro vrtulníky, tak pro taktické letectvo (v omezeném rozsahu).

Pro plnění tohoto úkolu jsou **předurčeny jednotky ženijních stavebních rot**, ale úkol jsou schopny plnit i další jednotky ženijního vojska. Pokud by se jednalo o budování letišť pro bojové a nákladní letouny, které si vyžaduje zpevnění terénu formou živičných koberců, není tato jednotka schopna plnit vzhledem ke svému vybavení.

Ženijní vojsko je schopno úkoly spojené s výstavbou přistávacích zařízení pro letectvo **plnit s omezením**. Na úpravu zpevněného povrchu disponuje pouze dvěma domíchávači a jednou pojízdnou betonárkou.

2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR

Oprava poškození letišť

Úkoly spojené s opravou poškození letišť **bude plnit především ženijní stavební rota**. Pro opravu budov a jiných zařízení, které se na letišti nacházejí, lze využít také četu úpravy objektů a jednotky ženijní stavební roty. **Zkušenosti z plnění tohoto úkolu** jsou jen dílčí, jako například zpevňování betonových desek na letišti v Ruzyni.

Ženijní vojsko je schopno úkoly spojené s opravou vzletových (přistávacích) drah, parkovacích ploch, odvodňovacího systému, odstraňováním sněhu, vody, prachu a dalších nežádoucích předmětů **plnit v plném rozsahu**.

2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR

Zajištění a údržba staveb a jejich technického vybavení

Pro plnění tohoto úkolu jsou k dispozici ženijní stavební čety, čety horizontálních a vertikálních konstrukcí ženijních stavebních rot. Tyto jednotky mají potřebné vybavení, se kterým jsou schopny v určitém rozsahu stavět a udržovat budovy a jejich technické vybavení. **Zkušenosti z plnění tohoto úkolu** nebyly zatím našimi jednotkami získány.

Ženijní vojsko je schopno úkol plnit v rozsahu daném možnostmi uvedených jednotek ženijních stavebních rot.

2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR

Údržba a výstavba hlavních zásobovacích cest

Pro plnění tohoto úkolu lze využít ženijní stavební čety a čety horizontálních konstrukcí ženijních stavebních rot, případně ženijní strojní četu ženijní roty. Tyto jednotky mají potřebné vybavení (zemní stroje), se kterým jsou schopny v určitém rozsahu udržívat a případně budovat zásobovacích cesty. **Zkušenosti** z plnění tohoto úkolu nebyly zatím získány, ale jednotky ženijního vojska jsou tento úkol schopny plnit.

Ženijní vojsko je schopno úkol plnit v rozsahu daném možnostmi uvedených jednotek. Skutečné možnosti jednotek budou záviset na konkrétním druhu práce, třídě zpracovávané horniny a na řadě dalších podmínek.

2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR

Odstraňování výbušného materiálu (EOD)

Odstraňování výbušného materiálu (EOD), jako úkol všeobecné ženijní podpory, **se týká jednotek všech druhů vojsk** a je plněn v rozsahu, který odpovídá jejich předurčení, vybavení ženijními prostředky a způsobu plnění úkolů.

Jednotky ženijního vojska sehrávají při likvidaci výbušného materiálu v rámci realizace ženijních opatření ochrany vojsk **rozhodující roli**. Vzhledem ke svému předurčení, organizaci a vybavení jednotek EOD ženijními prostředky se tyto jednotky významně podílí na ženijní podpoře činnosti vojsk likvidací výbušného materiálu.

Z hlediska předurčení a použitelnosti jednotek ženijního vojska jsou to především roty EOD, vybavené prostředky k likvidaci výbušného materiálu v zájmových prostorech (cesty pro přesun, stanoviště pro plnění úkolů, prostory základen a jejich perimetry).

Ženijní vojsko je schopno tento úkol plnit v rozsahu daném možnostmi jednotek EOD. Skutečné možnosti jednotek budou záviset na konkrétní situaci v prostoru operace.

2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR

Podíl na dekontaminaci od chemických, biologických, radiologických a jaderných látek

Všeobecně CRBN (dekontaminace) je **speciálním úkolem CRBN jednotek**. Plnění tohoto úkolu všeobecné ženijní podpory je AČR v gesci chemického vojska. Jednotky ženijního vojska se mohou vzhledem k svému vybavení zemními stroji podílet na odstraňování kontaminované zeminy. Úkol může být plněn například formou podpory činnosti záchranného útvaru jako součást podpory humanitární základny.

Ženijní vojsko je schopno úkol plnit v rozsahu daném možnostmi ženijních prostředků, především strojů pro zemní práce. Skutečné možnosti jednotek při odstraňování kontaminované zeminy budou záviset na konkrétní situaci a rozloze kontaminované plochy.

2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR

Podíl na nouzovém zásobování energiemi

Doktrína bojového použití ženijního vojska pozemních sil, označení ATP-52(B) – *Land force and combat engineer doctrine* (STANAG 2394) stanovuje ženijním jednotkám také povinnost spočívající v budování základen a v realizaci nouzového zabezpečení elektrickou energií.

Nouzové zabezpečení je zde uváděno jako **schopnost ženijních jednotek zabezpečit sama sebe po dobu alespoň sedmi dnů**. Poté povinnost přebírají jednotky logistiky.

Pokud se nejedná o krizové stavy, mají tento úkol na starosti pouze jednotky logistiky, podobně jako u zabezpečení vodou.

2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR

Potápěčské práce v rámci podpory bojových operací

K plnění tohoto úkolu všeobecné ženijní podpory jsou z jednotek ženijního vojska AČR **použitelná jen ženijní průzkumná družstva ženijních průzkumných čet všech ženijních praporů**, která mají ve svém vybavení potápěčské soupravy a přetlakovou komoru.

Ženijní průzkumná družstva jsou předurčena také k provádění potápěčských prací v rámci ženijního průzkumu stávajících mostů a pro zřízení přepravišť přes vodní překážky, ale jen ve prospěch jednotek ženijních praporů.

2. Úkoly VŽP plněné jednotkami ženijního vojska AČR

Ženijní opatření ochrany vojsk

Ženijní opatření ochrany vojsk, jako úkol všeobecné ženijní podpory, **se týká jednotek všech druhů vojsk** a je plněn v rozsahu, který odpovídá jejich předurčení, vybavení ženijními prostředky a způsobu plnění úkolů.

Jednotky ženijního vojska sehrávají při realizaci ženijních opatření ochrany vojsk rozhodující roli. Vzhledem ke svému předurčení a vybavení ženijními prostředky se významně podílejí formou ženijní podpory na realizaci ženijních opatření ochrany vojsk.

Jsou schopny budovat především ochranné stavby a upravovat stávající objekty, zřizovat zátarasy, plnit úkoly v oblasti průzkumu a také klamání protivníka. Z hlediska použitelnosti jsou to především ženijní a stavební jednotky vybavené prostředky k úpravě terénu (cest, prostorů základů a jejich perimetrů).

3. Závěr

Zkušenosti z plnění většiny z uvedených úkolů všeobecné ženijní podpory jednotkami ženijního vojska AČR jsou minimální nebo žádné.

Příčinou je především to, že tyto jednotky nebyly k plnění těchto úkolů až na výjimky (EOD činnost) doposud nasazeny. Některé zkušenosti z plnění úkolů ženijní podpory obdobného charakteru, získané v průběhu misí IFOR a SFOR jsou uvedeny ve studijním textu S-436 z roku 2006.

Dílčí zkušenosti, získané důstojníky ženijního vojska v dosavadních operacích při začlenění ve štábech různých úkolových uskupení, nejsou zpravidla (kromě již uvedených misí) uceleným způsobem zaznamenány a proto je ani nelze zobecnit.

Základní a doporučená literatura:

1. ZELENÝ, J. (S - 10490) *Všeobecná ženijní podpora*. Brno: UO, 2011;
2. STANAG 2394-ATP-52(B) *Ženijní doktrína pozemních sil*;
3. ZELENÝ, J., VODEHNAL, M. (S - 436) *Zkušenosti z plnění úkolů ženijního zabezpečení činnosti vojsk v mírových operacích IFOR a SFOR*. Brno: UO, 2006;
4. Návrh předpisu Vševojsk-2-2. *Ženijní zabezpečení boje*. Praha 2004;
5. Pomůcka „*Organizace, vybavení, možnosti a zásady použití ženijního vojska a záchranných praporů*“. Praha 2006.

Úkoly pro samostatnou práci:

- Charakterizujte, jaké úkoly v oblasti všeobecné ženijní podpory mohou plnit jednotky ženijního vojska AČR.
- Popište, jaké konkrétní úkoly VŽP, s ohledem na stávající organizační strukturu ŽV AČR, ženijní jednotky plnit.